

v nekterih besedah napovedujemo, v drugih ne. Tako, postavim, pišemo: *prijatelj, misel, vótel* i. t. d. de pokažemo, de te besede v drugih sklonih **l** dobé, nasprot pa pišemo: *oče, mati, dète, hči, okó, koló, gospodar, téme, nič* i. t. d. desiravno bi jih mogli po namenu v prvem sklonu: *očet, mater, dètet, hčér, očés, kolés, gospodarj, témèn, ničes* i. t. d. pisati, de bi njih sklanjanje očitno storili. Enako neskladno (un-systematisch) ali nesoglasno pišemo tudi deléžja ali srednice (Mittelwörter), kér le v možkim spolu naznamo, kakó de ima deležje v ženskim ali tretjim spolu, nikoli pa v ženskim ali tretjim, kako de ima v možkim. Takó, postavim, pišemo: *sim rekel, sim delal, sim kupil*, de pokažemo, de té besede v ženskimi in tretjim spolu **l** dobé; nikoli pa ne pišemo: *sim rekua, sim deloua, sim kupua*, de bi pokazali, de možki spol **u** imeti hoče. Tukaj prašam: ali je na ženskim ali tretjim spolu več ležeče, kakor na možkim? Ali ni k znanju jezika ravno takó potrebno vediti, kakó ima kak glagolj v možkim, kakor, kakó ima v ženskim ali réčnim spolu? Če tedej, kader kak glagolj v ženskim ali réčnim spolu pišemo, zaupamo: de bo bravec sam vedil, kakó de ima v možkim, zakaj bi nezaupali tudi takrat, kader ravno ta glagolj v možkim spolu pišemo, de bo bravec sam vedil, kakó de ima v ženskim ali réčnim! S tem tedej sami poterdimo, de, kakor je nepotrebno, v ženskim in tretjim spolu sklanjanje možkiga na znanje dajati, takó mora tudi nepotrebno biti, pri pisanju možkiga spola ženskiga ali réčniga nepovedovati. —

(Dalje sledí.)

Iz Celja.

Celjski kmetiški poslanec pri državnim zboru, gruntni lastnik S., je pred kratkim domú prišel, svojiga sina oženit. Med drugo baharijo, ki jo je domá od zbora razlagal, je tele resnične besede povedal: „Prepričal sim se, de za državni zbor kmetje niso; tam morajo učeni možje biti.“

Je li res, de je to potrebno? Torej, zapomnite si to, voljivci! kader boste spet kakiga poslanca izvoliti imeli. Učen, to je, v mnogoverstnih znanstvih zveden mož le zamore za vas, za ljudstvo in njegove potrebe govoriti, ne pa — lipav bog.

Več tukajšnjih uradnikov pri železni cesti, kateri od Celja dalje na Laško (Tüffer), od tam na zidani most (Steinbrücken), in od tega še dalje na Krajsko so ali bodo prestavljeni, in ki torej s Slovenci zmirej opraviti imajo, si pridno slovenske slovnice oskerbujejo, pa jih ne samó kupijo, temuč se iz njih — akoravno so ti gospodje večidel Čehi ali Moravci, in že eno ali drugo slavensko narečje razumejo — práv marljivo slovenskine učijo. Ali ni to lepo in za rojene Krajnce in Štajarce posnemanja vredno? —

Predposlednjo nedeljo je bil v tukajšnjim gledališu občni balj (plés). Obilni dohodki iz te veselice so bili za ranjene vojake domačiga regimenta Kinsky, zdaj na Laškem, odločeni ter jim poslani. — Z Bogam! J.Š.

Iz Gorenskiga.

Že davnej se nisim v Novicah nič oglasil, kér clovek v sedanjim času raji bère, kot piše. Kér imam pa vender zdej nekaj nabraniga, Vam pošljem to mervico v Ljubljano.

Pervič vam moram povedati, de nas je práv v dušo spéklo, ko smo slišali, de nej bi se za nesrečni Frankobrod vnovič poslanci volili. Nam Gorencam ne gré v glavo, de bi iz Frankobroda za nas Avstrijane kterikrat kaj dobička prišlo, torej že pervikrat nismo nič volili in tudi zdej še nisim nikjer družih misel slišal. Nemški „Bund“ ni Avstrijancam še nikdar pomagal, Avstrijsko cesarstvo si je v potrebi moglo vselej samo poma-

gati, in si bo tudi prihodnjič pomagalo z lastno pomočjo svojih ljudstev. Nej Frankobrodski zbor brez naših poslancov nar poprej za Nemčijo postave skuje — potem se bo že vidilo: ali bo Estrajhu kazalo ž njo v kakošno zvezo stopiti ali ne. Naši poslanci imajo zdej svoje pravo mesto le v Kromerizu. To previdi tudi naše ministerstvo, zatorej ne ukaže, de bi se moglo voliti, ampak — kakor razglas deželnega poglavarstva pravi, — je volitev vsacimu volivcu popolnoma na prosto voljo dana. Pri nas bomo pri stari misli ostali. — Sèmtertjè se branijo izvoljeni možjè pri rekrutirengi zaupni možjè (Vertrauensmänner) biti, kér se bojijo sovražtva in družih sitnost. To ni práv, kér kaže, de še nismo za novi čas in za nove postave pripravi. Kakšna bo za naprej, če se bomo tudi v družih rečéh takim častnim in potrebnim službam odtegovali? Bomo tedej mogli spet pod staro kopito priti. Kdor se postave in pravice derži, se nima nič bati; vsim ljudém pa se ne more vstreči. — V Radoljci so zaupni možjè svojo službo že opravili. — V Bledu se je družba napravila, ktera misli veliko novo gostivnico zidati na akcije. Rajski kraj v Bledu bo poléti zmirej bolj obiskan, torej bo potreba več prostora za goste. — Zima je pri nas taka, de mislimo, de smo v spomladi. Z Bogam!

(—)

Iz deržavniga zbora.

Pretečeni teden ni zbor v cerkvenih rečéh še nic sklenil. V poslednjim listu smo rékli, de imenitnost cerkvenih reči bo dala poslancam veliko opraviti, inrés je taka. Dozdej je večí del poslancov za enake pravice vsih vér govoril, in de naj se cerkev nikar ne loči od sploh deržavnih postav.

Novičar iz Ljubljane.

Skozi Ljubljano so peljali unidan vklenjeniga pijemonteškiga oficirja na Dunaj, ki je iz Laškiga na Oggersko h Košutu bil poslan; v Reki so ga zapazili in vjeli. — Iz Reke je prišlo že več vóz, kakor pravijo, Napolitanske soli v Ljubljano in Krajnj na prodaj, ktera je (cent) 1 gold. bolji kup kakor naša navadna. — „Slave Venec“ se je imenovala igra, ki je je slovensko društvo v četertik v Ljubljanskim gledišu v spomin Valentina Vodnika napravilo. Razun nekterih lepih pesem (posebne Husitske) sta nas nar bolj razveselila: govor v spomin Vodnika, ki ga je naš mnogospoštovani gosp. K. Dežman spisal, — in pa predigra divice orleanske slavniga Koseskiga.

Novičar iz mnogih krajev.

Nar novejši novíce iz Oggerskiga povedó, de se je pretečeni teden terdnjava Esek naši armadi vdala, ktera je tudi Novi in Stari Arad premagala. Košut je še zmirej na Oggerskim. Madžaram ni nič upati. Dokler so v pestéh cesarske armade, so mirni; če pa ta odíde, so pa spet puntarji. V Graških novicah se neverljiva novíca bère, de se hočejo Serbi s Košutam sprijazniti — pa kaj se v Gracarci vse ne bère!! Ona tudi pripoveduje, de se je na Oggerskim med katoljčani in luterani vojska začela, ktero je Košut vžgal. — V Švajcu (Berni) se je spet ena nova véra začela, ktera se úmno kristjanstvo (Vernunft-Christenthum) imenuje. Novih vér nam še manjka, de bojo prekucije še večí na svetu!! — Na našim Laškem se pretečeni tedín ni nič posebniga zgodilo. Zdej spet govoré, de bo mir med našo armado in pijemonteško za nekoliko časa podaljšán. — V Toškani na Laškem se je tak punt vžgal, de je nadvojvoda Toškanski Leopold z vso svojo družino zbežal. — Na Rimskim mora po novim povelju vsak fajmošter eniga vojaka namest sebe v vojsko dati. Kér je na Rimskim 75000 far, bo Rimska armada 75000 vojakov pridobila. — Na Horvaškem ne bo zdej nove rekrutirenge, zató kér že skorej nič možkih domá ni;